ולד טרפה כו': למ"ד טרפה (אינה) ילדה משכחת לה כגון שנטרפה ולבסוף עיברה ובהא פליגי דר' אליעזר סבר זה וזה גורם אסור ורבנן סברי זה וזה גורם מותר למ"ד טריפה אינה חיה משכחת לה כגון שעיברה ולבסוף נטרפה ובהא פליגי דר' אליעזר סבר עובר ירך אמו הוא ורבנן סברי עובר לאו ירך אמו הוא א"ר הונא מודים חכמים לר' אליעזר באפרוח ביצת טרפה שאסור מ"ט ע"כ לא פליגי עליה דרבי אליעזר אלא בולד בהמה דמאוירא קא רביא אבל ביצת טרפה מגופה דתרנגולתא קא רביא אפי' רבנן מודו א"ל רבא לרב הונא תניא דמסייע לך מלא תרווד רימה הבאה מאדם חי רבי אליעזר מטמא וחכמים מטהרין עד כאן לא פליגי רבנן עליה אלא ברימה דפירשא בעלמא הוא אבל ביצה דמגופה דתרנגולת הוא אפילו רבנן מודו א"ל אביי אדרבה איפכא מסתברא ע"כ לא פליג ר' אליעזר עלייהו דרבנן אלא ברימה דאיקרי אדם מחיים רימה דכתיב ותקות אנוש רמה ובן אדם תולעה אבל גבי ביצה [אימת גדלה לכי מסרחא וכי אסרחא עפרא בעלמא הוא] אפי' ר"א מודה ועוד תניא בהדיא מודה ר"א לחכמים באפרוח ביצת טרפה שמותר א"ל אי תניא תניא: רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כשרה כו': מ"ט אילימא דמפטמא מינה אלא מעתה האכילה כרשיני ע"ז ה"נ דאסירא אלא תני ר' חנינא טריטאה קמיה דרבי יוחנן כגון שהניקה חלב רותח משחרית לשחרית הואיל ויכולה לעמוד עליה מעת לעת: כל הקדשים שנעשו טרפה אין פודין כו': מנא ה"מ דת"ר תזבח ולא גיזה ואכלת ולא לכלביך בשר ולא חלב מכאן שאין פודים את הקדשים להאכילן לכלבים איכא דאמרי תזבח ואכלת אין לך בהן היתר אלא משעת זביחה ואילך קסבר פודין את הקדשים להאכילן לכלבים:

הדרן עלך כל האסורין

יש בקדשי מזבח שאין בקדשי בדק הבית ויש בקדשי בדק הבית שאין בקדשי מזבח שקדשי מזבח עושין תמורה (וקדשי בדק הבית אין עושין תמורה קדשי מזבח) חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא ולדן

רש"י

למ"ד כו'. פלוגתא היא באלו טרפות (חולין נח.) ואיכא למ"ד אינה יולדת יא]: **זה וזה גורס.** ואיכא לפלוגי בעובר ירך אמו הוא אלא א"כ עיברה ואח"כ נטרפה דהתם למ"ד ירך אמו הוא אירע הטרפות בגופו יב] אבל היכא דנטרפה ולבסוף עיברה ליכא למימר ירך אמו הוא שהרי יש בו צד היתר אלא בזה וזה גורם פליגי: יג] **אפרוח.** שנולד מביצת יונה טרפה שאסור ליקרב: (ג) ולד במעי בהמה אינו אדוק בגופה אלא תלוי באויר ומעצמו הוא נוצר וגדל והולך אבל ביצה כל זמן שאינה נגמרה אדוקה באשכול וגדילה ונגמרה מגוף התרנגולת. ל"א מאוירא קא רביא לאחר שנולד והולך וגדל הילכך עיקר גידולו אינו מאמו אבל ביצה מגופה דתרנגול' רביא והדבר מוכיח שלאחר שיצאת אינה גדילה יד] משום הכי מודו רבנן לשון הירושלמי: [א] **א"ל רבא לרב הונא כו'.** אלישנא קמא למ"ד טרפה יולדת ללישנא בתרא למ"ד טרפה אינה יולדת טו] שיצאה קמא שהיו כבר באשכול בשעה שנטרפה התרנגולת: **מלא תרווד.** במסכת נזיר (דף נ:) מפרש שיעורו: **הבאה מאדם חי.** ואח"כ מת: **רבי אליעזר מטמא.** דגופיה הוא ועד כאן לא פליגי רבנן עליה כו'. (ד) טז] ק[נ"א ועיקר] דאפילו בחייו נמי מטמא ר"א דאכר מן יז] החי מטמא במגע ובמשא ובאהל כאבר מן המת יח] בהעור והרוטב (חולין קכח:) אבל באפרוח אפי' ר' אליעזר מודה דיקרב דהא גופא אחרינא הוא וגוף זה לא היה במעי הטרפה: **לכי דאסרחא.** אחר שהסריחה הבילה יצא זה ממנה וכשהסריחה פקע איסורא דהואי עפרא בעלמא הלכך מותר זה שיצא ממנה אחרי כן: **הכי נמי דאסירא.** והא אמר לעיל (ס) דמוקצה הוא יט] ואסור באכילת כרשינין אבל דלאו מוקצה לא: **חלב רותח שחרית.** כל ימיו: **הואיל ויכולה לעמוד.** על אותו חלב של שחרית מעת לעת בלא שום אכילה אחרת וכשהגיע מעת לעת חוזר וינקה הלכך כל גדילתה ממנה היא ואפילו אכלה דברים אחרים בינתיים (ו): **רק בכל אות נפשך** כ] ר(תאכל) **בשר.** בפסולי המוקדשין מוקמינן לה בסיפרי דבי רב: **איכא דאמרי תזבח ואכלת בשר אין לך בו היתר אכילה אלא משעת זביחה.** לאפוקי חלב וגיזה דהנאה דמחיים היא אבל פודין את הקדשים להאכילן לכלבים ולא מייתר ליה כא] לואכלת למדרש ולא לכלביך ומהך דרשא משמע דלכלביך שפיר דמי דהכי משמע אתה לא תאכל קודם זביחה כלומר לא תתהני מחיים אבל כלביך דלאחר מיתה הוא אפי' בלא זביחה שפיר דמי ופודין את הקדשים להאכילן לכלבים כב] תרי תנאי ניגהו והכי מוקמינן (בשמיטת חולין) (דף קב):

הדרן עלך כל האסורין

יש בקדשי מזבח [וכו'] (אין בהן) משום פיגול. מאמר פ"פ כ"ש מנחים (דף מו.) ג' כריתות בשלמים למה אחת לכלל ואחת לפרט כלומר לדון כדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל שהיו מרוחקים ומה שלמים קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח ונותר עון עון מפיגול וטמא חילול חילול מנותר:

קדשי בדק הבית. ממעטינן להו בשילהי פ"ק (לעיל יג.) דלא עבדי תמורה: **פיגול ונותר וטמא** כג] **כו'. בשלמים כתיבי** ובפ"ק יד] ליבמות (דף ז.) מפרש שלמים בכלל כל הקדשים היו ולמה יצאו להקיש אליהן ולומר לך מה שלמים מיוחדין קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח:

תוספות

למאן דאמר טרפה אינה יולדת. ומשכחת לה שעיברה ולבסוף נטרפה ובעובר ירך אמו הוא פליגי תימה כז]דלאמר לעיל אבל עיברה ולבסוף נרבעה ד"ה אסור משום דהיא וולדה נרבעו והכא אמר דלמ"ד טרפה אינה יולדת משכחת לה כשעיברה ולבסוף נטרפה דרבנן סברי מותר דלאו ירך אמו הוא וקיימא לן באלו טרפות (חולין נח.) דטרפה אינה יולדת ואם כן נימא רבא דלא כרבנן וי"ל כו]דודאי טרפות שהוא תלוי בחיות ובריאות כיון שאנו רואין הולד חי ובריא אין לנו לומר שנטרף הולד עם אמו ואין לנו לפוסלו בשביל פסול טרפות כז] אבל גבי רביעה ונגיחה ודאי ירך אמו הוא ומיהו ק"ק דא"כ הוי מתני לאלדין דגבי ולד נרבע נ"ל שנרבעו ולבסוף עיברו כח]וגבי ולד טריפה נ"ל שעיברו ולבסוף נטרפו דמסקנא היא פרק אלו טרפות (גז"ש) דטרפה אינה יולדת וי"ל כיון דנטרפה לא שייך עובר בענין אחד לא הוי לאלדין שאינו יורד כט]להגיד לך אלא כל היתר הולדות של כל האסורים לגבי המזבח ונרבע דאיכא ב' לאדין ואינו מותר אלא ל] לצד אחד חשיב ליה בשביל אותו צד המותר ונטרפה דליכא אלא צד אחד חשיב אותו צד המותר: **דמאוירא** קא רבי. פירוש ולד במעי בהמה אינו אדוק בגופה אלא תלוי הוא באויר ומעצמו הוא נוצר וגדל אבל ביצה מעורה היא באשכול ל"א מאוירא הוא קרבי לאחר שנולד הולך וגדל הלכך עיקר גידולו אינו בא מאמו אבל ביצה מגופה דתרנגולת קרבי והדבר מוכיח שלאחר שנולדה אינה גדילה שני הלשונות פרש"י: **מלא** תרווד רימה הבאה מאדם חי ואח"כ מת רבי אליעזר מטמא דגופי' הוא ועד כאן לא פליגי רבנן עליה כו'. עוד פרש"י ונראה בעיני דאפילו בחייו נמי מטמא רבי אליעזר דאבר מן החי מטמא במגע ובמשא ובאהל בהעור והרוטב (חולין קכח:) תימה דבמסכת נזיר פרק כ"ג (דף נא:) בעי הרקיב כשהוא חי ומת מהו ומאי קמיבעיא ליה הא ר"א מטמא לפירוש ראשון ולפירוש שני אפי' לא מת וכ"ש מת וי"ל דמיבעיא ליה אליבא דרבנן דילמא ע"כ לא מטהרי רבנן אלא במת דפירשא בעלמא ואינו מגוף האדם אלא בריה בפני עצמה אבל רקב מודו לא] ונגמרא (?) מייתי למיפשט הבעיא שהבאתי מההיא (דהעור והרוטב) (דף קכח) א"ר יהושע לא אם אמרת במת שיש לו רוב ורובע ורקב תאמר בחי שאין לו רוב ורובע ורקב ותורי"י דר' יהושע היינו רבנן דהכא דסברי דמי אין לו רימה דלאו לר' אליעזר כיון דיש לו רימה כ"ש שיש לו רקב והקשה הר"י אמי מורי דהכא לב] תני מלא תרווד (רקב) רימה ובמשניות (אהלות פ"ב מ"ג) תנן סית רימה בין חיה בין מתה מטמאה דברי ר' אליעזר וחכמים מטהרין ונראה למורי דהיינו דוקא כשפירש מאדם לג] חי ואו השיעור מלא תרווד ולא היא דמ"מ שיעור תרווד מאי בעי הכא:

אלא כאדם מקרי רימה כו'. אבל ביצה (לכי) אימת גדלה לכי מסרחא וכי מסרחא עפרא בעלמא הוא תימה למה הולכך לומר האי טעמא לד]וי"ל דלאו אלא לרווחא דמילתא דכי נמי אדם לא מיקרי רימה מ"מ לא דמי לביצת אפרוח: **שינקה** חלב רותח. וה"ה בכרשיני עבודת כוכבים אם אכלה כל ימיה שעיקר גדילתה מהן שהוא אסור ולפוס ריהטא אפילו להדיוט:

הדרן עלך כל האסורין

תורה אור השלם

1. אף כי אנוש רמה ובן אדם תולעה: איוב כה ו
2. רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר כברכת יי אלהיך אשר נתן לך בכל שעריך הטמא והטהור יאכלנו כצבי וכאיל: דברים יב טו

מוסף רש"י

רבינו גרשום

הגהות הב"ח

הגהות הגר"א

שיטה מקובצת